

Immoralitats justificades

Tots els actes, des de la cursa de braus fins a la mateixa blancor de les ratlles dirisòries de les pistes de tenis; així com també l'aromàtica i codiciada «brevet» que va fonent-se a través de les pipades del potentat, a la humil i despreciada «panetela» aquí quasi obligada a tot consumidor de cigarretes, poden ésser coses immorals. Diem immorals, no per les causes o ramificacions que de fet són les condicions a uns viaranys que el seu fons o fi és tota una conclusió; això és, el planell on es saturen totes les ramificacions de l'oci i el vici. Sinó aquella immoralitat contradictòria, aquella vanagloriosa actitud adoptada en aquest sentit que equival a dir: fumem perquè és un vici, i a més el tabac té nicotina i tot el més que ens pot succeir serà que se'ns malmeti la salut. En aquest cas, el fumar és declarat un vici, un tòxic, arribant fins a la conclusió de què és una immoralitat, però justificada!

Més, aquestes consideracions no són encara ben bé la nostra tesi a la part enfocada de la immoralitat. La porció que ens preocupa, es presenta aparentment moguda per milers d'activitats que solament són alimentades per la inèrcia, i el seu resultat quan no és catastròfic resulta una suggestiva cosa irònica i saborejada amb aplom o sospesada amb seny, denoten i donen clarícia a certs punts convergents, els quals de per si són una continuada contradicció; perquè, ¿volem una cosa més mancada de moral entre els homes, que per a poder parlar o quan menys fer creure que es vol parlar d'immoralitat, s'hagin d'emprar durant la conversa o controvèrsia—que és la que ha de conduir a unes conclusions que fassin factibles unes assenyades normes o deures cívics—una sèrie més o menys llarga de frases o qualificatius propis d'una imaginació que vagi covant-se a l'escalf de l'amèrcia?

Del resultat forçosament en sorgirà la violació a tot principi de societat, constituint un greuge a la mateixa moral i eliminant-la serà completament impossible desterrar la immoralitat, per més que aquesta vulgui ésser justificada.

TEMES PEDAGOGICS

Vers la coeducació

per Carles Cozcolluela

La nostra època és eminentment científica, fem edificis enormes, enginyoses màquines de teixir, elèctriques, de vapor, etc., amb les quals obtenim immillorables productes, dominant de passada l'aigua, el vapor, el vent. Els higienistes fa molt de temps tracten d'aplicar els seus coneixements a la perfecció del cos humà, els resultats han estat òptims. De tot l'anterior, la humanitat ha tingut una gran cura, per tal de progressar, però, de la formació dels sentiments, de la voluntat i millorament de la intel·ligència poca cosa se n'ha preocupat. Això, explica el gran desnivell que hi ha entre els avenços de les coses materials i l'estat retrògrad de la nostra moral, com ho demostra les cruels i innobles guerres modernes. Ara sembla que vol recuperar-se el temps perdut, i per poc que pensem

veurem que una de les condicions essencials per educar a l'home i la dona completament, és a dir, cultural, moral i físicament, és educant-los plegats, puix així la seva formació psíquica sentimental serà completa. Per això la coeducació és a l'ordre del dia, a més, aquesta és completament d'acord amb la natura.

En aquells temps que creien que l'escola era una mena de caserna, a on hi acudien centes de criatures, era necessari que aquestes fossin el més homogènies possible, és clar, aleshores barrejar els dos sexes, que els consideràvem completament heterogenis, no era possible. Però ara, que la pedagogia es fonamenta en principis d'activitat i col·laboració, que s'ha vist més homogeneïtat entre els dos sexes, i han desaparegut molts obstacles que la tradició imposava; no tan sols és

possible la coeducació, sinó que resulta totalment necessària per a la formació racional de l'esperit humà i desenrotllament sa de totes les altres capacitats susceptibles d'educació.

El director d'una escola anglesa d'experimentació, després de trenta anys de coeducació, es mostra satisfet d'ella i diu: «Cal considerar quatre qüestions: primera, l'efecte actual de la vida ordinària; segona, comparació del nivell cultural produït per aquesta forma d'ensenyament comparat amb altres formes d'educació; tercera, l'efecte de tal orientació en la lluita per la vida; i quarta, llista de tot el que els alumnes de la dita escola anglesa han fet després de sortir de l'escola». Al revisar aquests quatre punts, es treu la conclusió que dit sistema és bo, perquè mestre i deixebles treballen més a gust, i posteriorment, la vida activa d'aquests deixebles és tan bona o més que la d'altres deixebles educats per altres sistemes. (Escoles Bedalians angleses).

En referir-nos a la construcció s'ha de dir: que l'horitzó de les noies s'eixampla tot punt entra en relació amb la perspectiva masculina, i que els nois es beneficien al posar-se en contacte amb el punt de vista femení. S'ha observat que generalment, el noi i la noia, al partir de l'adolescència, prenen un punt de vista diferent davant dels problemes intel·lectuals. El noi és més apte per a comprendre els fets, i és més apte per a donar ràpides respostes raonades, tal com si en el fons del seu esperit tingués un catàleg de judicis ordenats i classificats. La noia pel contrari, no concedeix als fets més importància que pels ensenyaments que proporcionen, havent de rumiar en el fons del seu conscient les respostes adequades; tot això posa a la noia en un terme d'inferioritat respecte al noi en quant a les respostes ràpides. D'una part el raonament lògic i de l'altra la lògica afectiva. Entre aquests dos punts de vista diferents, hi ha un intercanvi d'impressions molt bo, que a la llarga, permetrà la formació d'una moral i cultura basada en la col·laboració d'homes virilment masculins i de dones totalment femenines, que per cert serà ben diferent de l'actual, que tan sols és pròpiament masculina.

Badley, ha dit: «En quant als guanys mentals, hi ha per a cada sexe un estí-

mul intel·lectual, tan sols per a ésser present un sexe davant de l'altre. Al començament de l'edat escolar, la noia es desenrotlla més ràpidament que el nen, i això, produeix en el noi un fort estímul, ja que naturalment és propici a les reaccions ràpides. La noia guanya en l'exemplament de punts de vista sobre de qualsevol matèria, pel fet de la col·laboració psíquica amb els nois. I no tan sols s'eixampla l'horitzó cultural de les noies,

sinó que també s'eixampla el seu sentit de la llibertat, minva la seva inclinació a la sensibleria, avaloreix més la importància de les petiteses. Per altra part, el noi, varia les seves nocions relatives al domini, i procediment d'exercir autoritat, corregint-se a més els seus modals i llenguatge.

(Continuarà)

L'oca misteriosa

X

Epíleg

Essencialment, la nostra intervenció en l'assumpte faceciós que ens imposàrem de relatar, quedava ja dilucidada amb la transcripció dels desitjos expressats pels seus principals protagonistes.

Per la nostra part, doncs, solament una obligada politesa habitual feia necessària una missió més, l'acompliment de la qual precisaven les circumstàncies acumulades a darrera hora. Per tant, no declinem copiar textualment, per aquest motiu, la lletra que acabem de rebre. Aquesta carta clou finalment l'atribució relativa a la significació històrica de l'oca misteriosa, que, dit sigui de pas, ja ha deixat d'ésser-ho de misteriosa, el moment que quedaven aclarits els punts convergents de tota l'argumentació.

Ajustant-nos a la veritat estricta, reportem ara la carta de referència. Diu així:

«Senyor J. Vives i Borrell
Castellar del Vallès

Distingit Sr. i amic: Suposo que ahir ja devia telefonar-li el senyor Castella, comunicant-li els motius pels quals no podem efectuar l'excursió projectada a aquesta població. No obstant, li dirigeixo la present, ampliant més detalls, per a correspondre dignament a la seva gentilesa i amabilitat.

Molt a pesar nostre ens veiem precisats a suspendre la realització d'aquells propòsits. Les darreres missives que he rebut d'Uspallata, ens obliguen a precipitar el retorn a la nostra llar. La meua presència a aquella terra adoptiva, és cada dia més necessària. Causes imprevistes ho determinen així. Després de deu mesos llargs d'ausència crec formalment inexcusable la nostra immediata partida.

Sento vivament aquest contratemps i espero que vostè sabrà fer-se'n càrrec. No pot imaginar-se amb quina pena li comunico aquesta decisió, que ens priva de l'avinentsa de poder-nos reunir a la Fonda de Sant Esteve de Castellar, per a

festejar unes simpaties i amistats corresponents.

A més, ja deu estar enterat de què tampoc hi podien assistir-hi míster Sholls i el seu servent Zurita, per haver-se traslladat temporalment a Girona, segons ens comunicaren. El senyor Mendieta, trobant-se enrolat en una ambulància sanitària a un front de guerra, tampoc podia formar part de l'excursió. Aquestes circumstàncies restaven interès a la festa.

Al reconèixer que no podíem realitzar aquell programa, la meua filla va exposar-me, amb un encert que jo li elogi, el propòsit d'entregar una quantitat destinada a engroïr la recaptada a favor dels Hospitals de Sang. I avui es complirà aquest desig.

Ara que parlo de la meua filla, em complasc en donar-li una bona notícia, que potser ja la sap. Aurora i Rodrigo Castella, són promesos. Des dels primers dies de la seva amistat, l'afecte més compenetrat va anar precipitant els esdeveniments. Jo crec que faran una bona unió i seran feliços. El senyor Castella, tenia el projecte d'emprendre viatge a Santiago de Xile a primers de març. Doncs bé; aprofitant les circumstàncies favorables, avança la data projectada i partirà amb nosaltres, si res important no ho impedeix. El dissabte pròxim, salpa el vaixell que ha de portar-nos a Santiago de Xile. Per això aquests dies estem molt atrafegats en preparar el bagatge, i quasi no em queda temps per a res.

De totes maneres, desitjo sincerament poder tornar a saludar a vostè i fins a divendres l'espero. Vindrà?... El cor em diu que sí...

L'obsequi que acompanyo amb la present, desitjo que l'entregui a aquell conveï de vostè que va portar-li la «Lola». S'ho mereix, i que en prengui la bona voluntat.

Ara no sé dir-li res més. Són masses les inquietuds d'aquests dies per a poder

coordinar conceptes. A més, per què negar-ho?... estic un xic emocionada.

Deixo la meua pàtria amb el cor trossejat, i un gran dolor i sofriment em trasbalsa. Només tinc ganes de plorar. Pensaré molt en les persones estimades que aquí deixo, i no en va, per a mi, Barcelona serva uns profunds records que omplen la meitat de la meua vida.

Voldria ésser més explícita i no puc. Se m'ennuega el cor. Va amb aquesta lletra, tota la meua simpatia per vostè. Molts records també de la meua filla. Espero tornar-lo a veure. Per això aquesta carta, no és un comiat. Molt atentament, va doncs, la meua salutació.

Pilar Acosta, Vidua de Barroso

18 de gener de 1937.

Ara bé: hem llegit varies vegades la carta, i inevitablement, ens ha contagiats la melancolia de què està saturada el seu final.

No pot haver-hi disculpa, i admetem dòcilment les ingerències del destí.

En el transcurs de la història relatada, ens vibrà el cor diferents vegades; no pas per cap transcendentalisme, sinó per una simptomàtica comunió d'afectes i sentiments aliens. I poc podíem imaginar-nos que hi trobés ressò la nostra joventut, i que una diversitat de sorpreses inquietants i fugisseres, simultàniament ens proporcionessin un intens i saludable reactivu suggeridor.

En un viatge, en un hotel, en una reunió, igualment com en una lectura o assistència a una representació teatral, confraternitzen per uns dies o unes hores, varies persones de distintes procedències, l'esperit i predileccions de les quals, s'identifiquen circumstancialment. Passada aquella etapa de convivència, mai més potser tornaran a retrobar-se, però subsistirà per sempre en el fons de la seva ànima, com una atracció específica, l'encís de la imatge i el record, que perduraran la sensació i les incidències d'aquells moments de gaudi fraternal.

Sentimentals?... Potser sí, i sense potser, també.

Malgrat tot, ja voldríem a tothora i sempre, poder trobar incidències diverses que ens permetessin de revivir unes hores ja esvaïdes, prenyades de poesia i emoció.

Només amb el cor ben despert, som atents a les benaurances; i aquestes, poden copsar-se a cada moment, a cada revolt de camí, a cada hora que transcorre.

Per això, precisament, no és despreciable la ruta. Al cap i a la fi, aquesta, es troba aromada de records i quimeres, d'afectes i dubtes, d'il·lusions i penes.

Ruta imprevisible que és la vida...

J. VIVES I BORRELL

Comitè Pro Refugiats

DONATIUS
PRO SETMANA DE L'INFANT

Pau Bernadet, un lot joguines.
 Carme Juliana, un lot joguines.
 Joan Oliveras, joguines i varis pantalons.
 Josep Umbert, un lot joguines.
 Pere Foix, dos parells espadenyes noi i dos noia.
 Sebastià Rabasa, un lot joguines.
 Gràcia Homet, un lot joguines.
 Maria Sors, dues bates nena.
 Carme Rocabert, un lot joguines.
 Un llegidor de «LA FARGA», 3 caps color i 3 llibrets dibuix.
 Jesús Llobet, 5 metres roba.
 Emili Altimira, un lot joguines.
 Joaquim Fornell, un lot joguines.
 Josepa Masaguer, una capsa mitges i una mitjons.
 Joan Poch, un lot joguines.
 Nogués, varies peces roba.
 Josep Prat, un lot joguines.
 Rafael Pelechà, un lot joguines.
 Joan Altimira, dues samarretes nena.
 Muntserrat Vilatersana, 5 samarretes nena i un lot joguines.
 Casablanca, un lot joguines.
 Pilar Homet, un lot joguines.
 Maria Alsina, un lot joguines.
 Brígida Criac, un lot joguines.
 Antoni Alberola, un lot joguines.
 Josepa Buixeda, dues samarretes, dos parells mitjons i un lot joguines.
 Jaume Homet, un jersei.
 Llorenç Ferrer, roba.
 Miquel Bastons, un jersei i un parell mitjons.
 Emili Pascuet, 12 trossos roba per a vestits.
 Francesc Navarro, dos parells sabates.
 Manuel Bermúdez, 6 parells sabates.

	PESETES
«Fabrill Hispania»	116
Indústria Socialitzada de la Casa	
Segimon Pedragosa	200
Estanislau Carretero	10
Francesc Vives	5
Joan Juliana	1
Francesc Carreras	2
Joaquim Rius	5
Tenda Sant Felin del Recó	4
Salvador Graells	10
José Ribas Ribas	10
Samaranch	5
Lluís Canet	1'50
Marian Linares	2
Escoles, primer donatiu	63'05
Llorenç Ferrer	3'50
Ramon Galceran	10
Escoles, segon donatiu	40
José Piferrer	10
José Pagès	2
	500'05

Socors Roig Internacional

De les sardanes celebrades últimament, restaren líquides 201'60 pessetes i del ball celebrat el dia 22 de gener, 376 pessetes, les quals van destinades a ambulàncies per al front.

ELS NOSTRES COL·LABORADORS

Hivernenca

Els caminants que contemplem mantres vegades la natura, en tostemps hi trobem el seu encís.

Ha passat l'autumne i hem notat en el paisatge una gran transformació.

Ha caigut, espolsada pel vent, tota la fulla dels arbres i molts dels ocells han abandonat els nius; no sentim els refilets de les seves cantúries, ni la bonior d'abelles per farigolar i romanins, ni les papallones que tant admirem a la primavera, ni les feinadores formigues atravesant els camins.

Però, fixem-nos força en la naturalesa, gaudim del paisatge al temps hivernal.

Els dies són boirosos i fa fred; les matinades pels camps de la plana hi ha la blanca catifa de la rosada, quan el sol hi toca, son mantell d'albor tren; els camps verdegens per les sembrades que han d'ésser les collites del demà; els oliverars evocadors i majestuosos que ens mostraven sa vigoria sostenint son fruit entre les branques, han estat collits pels espiares i ara els trobem austers.

Les olives collides i els treballs en els trulls, són els tràfecs d'aquest temps per les nostres pagesies: abans s'efectuava a ple camp, els excursionistes encara trobem en alguns paratges les pedres que foren utilitzades; ara han quedat com a record dels temps passats.

Seguim per boscos i el cor se'ns exampla en veure les gatoses amb ses flors daurades; de l'arboç, quin desconsol!... han caigut en el transcurs del temps les dolces cireres de colors vermells, dens i encès, fins fa poc temps les gaudíem penjades en pendissos dessortats... *Cireretes de Pastor*, us enyorem. On sou vosaltres encantadores que tant alegreu els caminants? Fins un altre any no podrem tornar a saborejar-les, ni collir-ne un ramell per a portar-lo a la nostra llar.

Per les parts obagues, la molsa gemada, fanals i altres plantes, són a voltes admirades per les capriciosíssimes cristallitzacions del gel.

Seguint per camí profund en dia de forta glaçada, hem tingut la curiositat a

contemplar en els marges els efectes de l'erosió.

Per les pollancredes hem trobat la ramada, que les neus ha tret de l'alta muntanya.

Les nits són tan belles que els estels titil·len com enfredorits dalt la volta, ara més alta i serena que mai.

Fem caminades i amb delit observem el paisatge les varietats que ha tingut.

Radiants de joia i satisfacció, ens hem enfilat dalt d'un cim de nostres muntanyes, per a gaudir de bons panorames; cal viure aquella naturalesa per a sentir-se completament pres per la majestat de la bellesa i de la tranquil·litat.

Les serralades immenses del nostre Pirineu, les hem contemplades del tot nevades i hem comprès el sentit de sublimitat.

Corpresos d'admiració per la poesia de la muntanya enmig d'aquest esclat de llum i de color que ens exalta en les altures, sabem dir que cada moment que passa és una visió nova de la naturalesa esplèndida.

Oh, la bellesa encisadora de la naturalesa!

FRANCESC GOSALBES I CASTANÉ

NOTICIARI

REUNIO IMPORTANT

El passat dilluns al vespre, convocada per les respectives Junes dels Sindicats locals U. G. T. i C. N. T., tingué lloc a la Sala Municipal d'Espectacles, una reunió d'afiliats a les dues esmentades organitzacions obreres.

Presidiren l'acte els companys que formen les Junes de les susdites Sindicals.

Davant d'una concurrència nombrosíssima, el company Peña, en nom de les dues Sindicals, obrí l'acte, fent públic als afiliats, l'acord adoptat per les Junes de les mateixes relatiu a l'abús que es fa en aquesta localitat dels esplais per mitjà de diversos espectacles, prescindint dels moments actuals, puix que resulta immoral i inhumà que mentre els nostres germans del front es baten amb braó per tal de defensar i aconseguir la victòria per la causa que tots venim obligats a vetllar i defensar, sobretot els de rera-guarda, ens divertim a més no poder com en temps de completa normalitat, cosa que no es pot permetre pel vergonyós i denigrant que pel nostre poble representa.

Fet aquest preàmbul, els exposà els acords adoptats per les dues Sindicals esmentades, que són els següents: els quals

posaven a la consideració de l'assemblea per llur aprovació.

Suprimir els bails.

Que els cafès sols restin oberts fins a les 10 de la nit els dies de treball i fins a les 11 els dissabtes i diumenges.

Prohibició d'aquells jocs de cartes que per llur importància puguin perjudicar l'economia domèstica.

Prohibició d'entregar cartes als menors d'edat que concorrin als cafès.

Aquests acords ocasionaren un ferm i llarg debat entre companys de la Presidència i diversos afiliats, però finalment es convingué aprovar-los per majoria, acordant-se també exposar per escrit els mateixos al Consell Municipal per tal de refrendar-los i demanar a l'ensens l'ajut necessari per tal de què puguin ésser posats a la pràctica tot seguit, tota vegada que els mateixos representaven la voluntat de la majoria de veïns de la nostra població.

També per alguns afiliats va preguntar-se perquè no es suprimien també les sessions de cinema i després de gran discussió no es decidí en concret res sobre aquest punt.

REUNIO PER AVUI

Per avui al vespre i a la Sala Municipal d'Espectacles, hi ha convocada una reunió dels afiliats al Sindicat Agrícola de Rabassaires Castellarenc.

LECTURA D'UNA NOVA OBRA TEATRAL

El nostre amic i company i prometedor dramaturg Alfons Gubern Campreciós, demà al vespre, donarà lectura en aquesta Redacció, a la seva última producció teatral en tres actes, la qual és basada sobre temes rodamentals i va dedicada a tots els infants que es troben mancats de l'escalf maternal.

DESAPAREGUT

Ens assabentem que des d'ahir al mig dia que manca d'una barraca de pilers-carboners, situada prop de la casa de camp coneguda per «El Girbau», un minyó anomenat Victor Orells Bomez, de 15 anys d'edat, d'estatura regular, complexió prima, vesteix vestit clar de llana i calça espadenyes blanques, porta un sac de roba, el seu ofici és el de piler-carboner quan la desaparició treballava junt amb el seu pare.

Sabem també que per mitjà de la primera Emissora de Catalunya E. A. J. 1 Ràdio Barcelona, s'ha radiat la notícia i que el pare del susdit minyó agrairà a totes aquelles persones que puguin donar noves de l'interessat ho comuniquin al Municipi de la nostra població o a l'Emissora esmentada.

NOVA JUNTA DIRECTIVA

Dimecres passat a la nit, en el local social del Círcol Republicà Autonomista, tingué lloc una reunió extraordinària d'associats per tal de tractar entre altres assumptes, del nomenament de la nova Junta Directiva, la qual recaigué en els companys següents:

Miquel Puigdomènech Orriols, Antoni Tort Rocavert, Josep Rovira Volrà, Joan Vilaplana Alsina, Antoni Ordeig Bruguera, Joaquim Arderius Olivella, Joan Homet Canadell, Joan Sabaté Carbonell i Josep Vila Guiteras.

Oportunament els elegits es distribuïran els càrrecs, desitjant a tots ells un bon i profitós encert en llur comès.

EL TEMPS

Aquesta setmana, ha plogut abundantment, el qual convenia de debò sobretot pels sembrats. L'hivern per ara es porta molt bé, doncs si bé fa un temps bastant variable, el fred no es deixa sentir.

PLA DE CASAMENT

En el tauler d'edictes corresponent al Jutjat Popular, hi trobem fixat el pla de casament entre els veïns Emili Prat Homet amb Lourdes Sallés Rovira.

TORN DEL RAM D'ALIMENTACIO

Prosseguint el torn establert pel ram d'alimentació, el pròxim diumenge, li pertany restar obert de 8 a 1 del matí, el següent establiment:

Emili Aimerich — Carrer Molí.

CASAMENT

Dia 23.—Ramon Sallés Soler amb Alexandre Tello Tello.

Desitgem als novells esposos tota mena de felicitats.

NAIXEMENT

Dia 27.—Segimon Pedragosa Vilà, fill de Francesc i de Rosa.

Cordialment felicitem als pares i llurs familiars.

DEFUNCIONS

Dia 23.—Miquel Ossul Girbau, casat, de 73 anys.

Dia 25.—Joan Argelaguet Pla, casat, de 66 anys.

La nostra condolença a les respectives famílies.

FARMACIA de torn per a diumenge,
Major, 16

Bateria de Cuina

de les millors marques

les trobareu a la Llauneria

M. Rovira - MAJOR, 49
TELEFON 20

MATERIAL

ESCOLAR

De la qualitat del producte

depèn que el resultat sigui o no satisfactori

RIBERA, impressor

Puig de la Creu, 3 — Telèfon 17 — Castellar del Vallès